

Успешно смо прегрмели десетогодишњицу револуционарног петог октобра, којекакве резолуције о Косову и злочинима, геј параду, извињена и помирења са суседима и епиплоге неколико судских процеса... Чини се да на ред долазе социјалне теме.

У једном од својих пређашњих текстова ([Логички квадрат 5. октобра](#)) поменуо сам да се прикупљање политичких поена у протеклих двадесет година у Србији заснивало на основу два кључна питања: национализму и економији. Судаћи по томе у каквом времену живимо, чини се да ће у наредном периоду ово друго бити много важније. Наиме, теме очувања државне територије ће морати да сачекају, и то не толико због тога што су небитне, већ из саме чињенице да је српска спољна политика ипак успела да оствари колико толико прихватљиве резултате којима су спречена или барем успорена даља признавања независности Косова, а многи поступци косовских политичара стављени под озбиљну сумњу и изложени озбилњим оптужбама. Ипак, поучени ранијим искуствима када су у питању интереси државе Србије у свету, опрез нам не би шкодио.

Ближе се избори и гледајући по локалним медијима, предизборна кампања је почела. Још увек нико јавно не иступа, већ се пулс грађана тактички опипава. Као и много пута до сада, све је већ виђено и предвидљиво. Међутим, оно што није виђено, а што би грађани ове земље превасходно требало да имају у виду пре него се одлуче коме ће дати свој глас, тек треба да буде размотрено.

У Србији никада до сада није било веће незапослености. [\[1\]](#) У светлу светске економске кризе то је и разумљиво, али није јасно како је било ко у томе могао да види развојну шансу земље осим, ако није рачунао на поодавну навикнутост грађана Србије да живи у беди. Али занемаримо и то.

Оно што сигурно долази на ред као велико питање, а које се тек у последње време помиње, јесте проблем пензионих фондова. С обзиром да смо се и до сада безуспешно угледали на разна уређења много успешнијих држава од наше, врло је вероватно да ће се неко сетити да и ову област преуреди по нечијем моделу, а то су углавном приватни пензиони фондови у које сваки грађанин самостално уплаћује. Прорачуне колики су износи који би у ту сврху требало уплаћивати је бесмислено изводити ако се у виду имају просечне плате и наравно незапамћена незапосленост и мизерне плате са којима се једва „крпи“ крај са крајем. Такође, не треба даље разлагати ни начин на који се изводи вредност просечног личног дохотка, а да је нералан лако може показати следећи пример. Ако на једној страни имамо непристојно богатог појединца чија је плата 100 динара и са друге очајно гладног радника чија је плата 1 динар (а овај однос и није тако бесмислен), онда њихова просечна плата износи 50,5 динара што и није тако лоше. Нажалост, чињенице су много горе.

Како је Србија одавно на свом обећаном путу у светлију будућност скоро и да немамо због чега да се бринемо јер ће нас у то ускоро поново почети да убеђују.

Теза да не можемо мимо света је тачна. Тврђења да морамо да се прилагођавамо новонасталим приликама, такође. И тако у недоглед. Све што кажу наши политичари је тачно. И тако ће бити и у будућности из једног сасвим обичног разлога, зато што се они будућношћу нису никада ни бавили. Њихове најдаље процене су биле до највише десет година унапред и то по правилу на нереалним основама, вођеним искључиво личним и партијским интересима, а готово да ништа од тога није спореведено до краја и како ваља. Искрено говорећи, ни познавање прошлости им није јача страна, јер да јесте онда би требало да знају да сви они који би у будућности требало да остваре своје право на пензију, а који су тренутно незапослени, неће бити у стању да свој живот окончају на начин достојан човека са оваквом економском политиком. Једноставно, за то више немају времена.

Проширујући тему социјалних недаћа са којима смо суочени могли бисмо ићи у недоглед и ту је заиста тешко обухватити све њене аспекте. Напросто је немогуће поменути бар једну, а да се за њом не дотакнемо и друге и треће и тако у недоглед, а опасност која се у том случају јавља је та да би свакако склизнули у критизерство које је по својој суштини јалово, а не у критику која је у бити конструктивна.

Стога бих се на овом месту осврнуо на свега још један пример и на њему поукашао да

закључим, ако ништа друго онда бар оно, на кавом смо путу.

Када је у монетарном систему Србије уведен ПДВ и када је Влада Србије понудила награду сваком грађанину који пријави послодавца који не одштампа фискални рачун били смо мишљења да ће то поспешити нашу привреду, сузбити свакојаке малверзације итд... Слично је било и са саобраћајним прописима, конзумирањем алкохола на спортским манифестацијама и са многим другим одредбама. И све то са циљем да се више не би штетила држава и да се не би крадуцкало. Под окриљем свих нерешених финансијских афера, а у складу са европским законодавством са којим морамо да се усагласимо њихово поштовање је „неминовно“. Да се разумемо, у поштовању закона нема ничег лошег, било ове или оне уније, племена, савеза или било које друге заједнице, све и да су сувише оптерећујући, али да се поштују и да подједнако важе за све оне које под њих потпадају.

Међутим, како појам државе више не игра битну улогу у нашим животим и како либерализам више није чак ни то, већ крајње извитоперен либертеријанизам (у којем се порекло својине, односно наследства не доводи у питање) долазимо у крајње компликовану ситуацију чије последице документовано гледамо у живим преносима из Грчке, Туниса, Египта без обзира на државна уређења тих држава, јер у питању није ништа друго до борба за голи живот и опстанак и то у крајње физиолошком смислу, а то је глад.

Као што рекох, тема је преопширна, те би се стога вратио на прилике у „Србистану“. Подстичући потказивање међу грађанима Србије, који нису у стању да на легалан и легитиман начин наплате плодове свога рада, а којих је у Србији као што се ових дана дало видети у медијима незапамћено много, ствара се јаз који ће кад-тад морати да буде превазиђен како би се на реалним основама успоставила робно-новчана расподела и то по свој прилици на најпримитивнијем нивоу. Са становишта било које државе, договора или уговора, опет је закон тај који би такав однос требало да усклади.

По мом личном уверењу, Србија је далеко од таквог сценарија у догледно време и то је добро и не мислим да је било која револуција било шта добро донела, а тога је свесна и свака власт и нити једна се није дугорочно од таквог наступања овајдила.

Али чак и када то услед идеолошке или интересне заслепљености владалаца не би био случај и када им савесност и свесност није јача страна, очување позиције свакако јесте и

ту на сцену неминовно ступају закони.

СТИЦАЈЕМ ОКОЛНОСТИ ДА СМО СЕ ПРИКЛОНИЛИ ЗАКОНОДАВСТВУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОНИ ЋЕ МОРАТИ ДА БУДУ ИСПОШТОВАНИ УКОЛИКО СМО ТАКО „ОДЛУЧИЛИ“ И „ЖЕЛИМО“ У ЊЕНО ЧЛАНСТВО

Проблем је у томе што их је без озбиљних последица немогуће спровести. Мада ни то вероватно није тачно ако изузмемо могућност темељних репресалија од стране оних којих су за њихово спровођење задужени, уз напомену да се у том случају више не подстиче заједништво и да се значајно губи вера у општи квалитатвни развој живота, већ се управо подстиче домишљатост у преварништву.

Генерација, којој и сам припадам и која је донекле ипак одрасла на социјално уређенијем друштву, што због васпитања – што због вере (искрено нарушене) у људски род, преварништву није склона, па ипак неће имати могућности да својим потомцима у аманет остави подједнако племените идеје.

Након свега реченог, нарицати над нерешеном судбином пензионих фондова може помало да звучи патетично, али потомци таквом судбом затечених генерација, а већ сада у материјалном смислу дубоко подељених друштвених класа, тј. деце ситуираних родитеља и оних који немају ништа, неће бити у стању да такву поделу схвате и што је најгоре – прихвате.

Ако је то оно што као наслеђе остаје након наших будућих одлука, овога пута стрплљиво рачунајмо и гледајмо бар ПЕДЕСЕТ година унапред.

[1] <http://www.blic.rs/Vesti/Tema-Dana/230572/U-Srbiji-rekordnih-15-miliona-ljudi-bez-posla>